

NEXT LEVEL

**Samen tillen we
participatie naar een
hoger niveau!**

Beste lezer!

Voor je ligt de kaartenset Next Level. Deze kaartenset geeft een inzicht hoe we het programma Maatschappelijke Diensttijd in co-creatie met jongeren en partners hebben ontwikkeld. Want daar zijn we trots op!

De set zit vol tips, voorbeelden en food for thought. Je kunt de kaartenset gebruiken als handvat, ter inspiratie en om te delen met anderen. De kaarten hebben verschillende categorieën:

- **De zes uitgangspunten voor goede participatie**
- **Tips van jongeren**
- **Tips van MDT-collega's**
- **Best Practices**
- **Pittige participatievragen**

De kaartenset is modulair, het kan dus zijn dat je niet de volledige set voor je hebt liggen. Nieuwsgierig naar meer? Kijk dan verder online!

Hiernaast vind je ook een **QR code**. Deze code leidt je naar de (digitale) participatie toolkit. In deze toolkit vind je allerlei tools die helpen om de 6 uitgangspunten goed toe te passen.

over deze set

Wat is MDT?

Maatschappelijke Diensttijd (MDT) is een programma van het ministerie van OCW, in samenwerking met jongeren, maatschappelijke organisaties, scholen, gemeenten en andere ministeries. MDT biedt jongeren de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen, mensen te ontmoeten buiten hun bubbel en iets te doen voor een ander en/of de samenleving. Dit doen we met een landelijk netwerk van verschillende organisaties en partijen die MDT-trajecten aanbieden.

Wat is MDT?

Gedeeld eigenaarschap is de basis en de kracht van MDT.

Gedeeld eigenaarschap is de basis en de kracht van MDT. Vanaf de start van MDT is hieraan gebouwd door MDT in co-creatie te ontwikkelen met jongeren, maatschappelijke organisaties, onderwijs, gemeenten, bedrijven en de rijksoverheid. Hiermee zorgen we ervoor dat MDT goed aansluit bij de samenleving die continu verandert en bij de wensen en behoeften van jongeren en de organisaties die MDT mogelijk maken.

Jongeren zijn het kloppende hart van MDT en van onze werkwijze. Vol energie, een open blik en scherpe houding geven jongeren op allerlei verschillende manieren vorm aan hoe het programma eruitziet en wordt uitgevoerd. Ook het MDT-aanbod wordt samen met jongeren vormgegeven, zodat het goed past bij hun ambities en dromen.

**NEXT
LEVEL**

Wat is MDT?

Hoe werken we?

Bij alle relevante ontwikkelingen en vraagstukken binnen MDT betrekken we degenen die er in de praktijk mee te maken krijgen. In deze participatieve manier van werken streven we naar een gelijkwaardige samenwerking met elkaar.

De kennis en ervaring die we hebben opgedaan binnen MDT is uniek. En dat willen we graag delen. Elke opgave kent zijn eigen doelstellingen en uitdagingen. Daarom werken we altijd vanuit de bedoeling en ontwerpen we participatieve en co-creatieve vormen die passen bij de opgave.

Hoe werken we?

6 uitgangspunten

Om onze co-creatieve processen zo goed mogelijk vorm te geven, gaan we altijd uit van de volgende 6 uitgangspunten:

1

We hebben alle perspectieven aan tafel.

2

De invloed van deelnemers is duidelijk.

3

Het proces is toegankelijk.

4

Deelnemers staan in hun kracht.

5

Er vindt uitwisseling van perspectieven plaats.

6

De verwachtingen zijn helder.

**NEXT
LEVEL**

Hoe werken we?

Maatwerk helpt jongeren om op een uitdagende manier te leren en te groeien.

Sofie

**praktijkonderzoeker* sinds 2023,
24 jaar**

tips van jongeren!

Sofie

**praktijkonderzoeker* sinds 2023,
24 jaar**

Als jonge professional kijk ik kritisch naar hoe dingen bij MDT-organisaties gebeuren. Echt goed maatwerk maakt een verschil voor jongeren. Zo'n lerende omgeving faciliteren kan op een laagdrempelige manier; even een incheckmoment voordat je begint aan een activiteit kan heel veel positieve gevolgen hebben. Maatwerk leidt niet tot jongeren die nooit iets moeilijks hoeven te doen, maar tot jongeren die gericht onzekerheden kunnen aanpakken, die zichzelf kunnen uitdagen en hun vaardigheden kunnen verbeteren.

*Praktijkonderzoekers gaan voor het MDT-prooflabel langs bij MDT-organisaties. Hierbij toetsen ze de kwaliteit van projecten in de praktijk en helpen ze organisaties om zich verder door te ontwikkelen.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

Juist als jongere kan ik verfrissende vragen stellen die organisaties uitdagen om in begrijpelijke taal antwoord te geven.

Lotte

**praktijkonderzoeker* sinds 2022,
22 jaar**

tips van jongeren!

Lotte

praktijkonderzoeker* sinds 2022,
22 jaar

Wat heel erg leuk is aan de groep praktijkonderzoekers is dat je met jong en oud samenwerkt en dat daar geen hiërarchie in zit. Dat zorgt ervoor dat we gelijkwaardig aan tafel zitten. Jongeren zijn bij de werkbezoeken zelfs in de lead. Uit werkbezoeken komt naar voren dat het lastig kan zijn om als volwassene feedback op te halen bij jongeren. Peer-to-peer gaat dit een stuk gemakkelijker.

*Praktijkonderzoekers gaan voor het MDT-prooflabel langs bij MDT-organisaties. Hierbij toetsen ze de kwaliteit van projecten in de praktijk en helpen ze organisaties om zich verder door te ontwikkelen.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Help jongeren actief
om jou en je project
goed te begrijpen.**

Julian

**lid MDT-jongerenpanel sinds 2024,
19 jaar**

tips van jongeren!

Julian

lid MDT-jongerenpanel sinds 2024,
19 jaar

Soms zit je zelf zo in een onderwerp dat je niet meer doorhebt dat het voor jongeren moeilijk te begrijpen kan zijn. Natuurlijk kunnen jongeren vragen stellen, maar het kan bijvoorbeeld best intimiderend zijn om een ministerie binnen te lopen en het ineens over specialistische bestuurskundige onderwerpen te hebben. Dan weet je misschien als jongere niet wat je moet vragen om het beter te begrijpen. Ga dus actief met de jongeren in gesprek om te kijken of ze snappen wat er van ze gevraagd wordt. Je zou ook een jongerenbegeleider kunnen vragen om je te helpen de juiste vragen te stellen.

Het MDT-jongerenpanel bestaat uit 25 jongeren en wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze denken mee over beleidsprocessen en communicatiecampagnes, delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

Beloon betrokkenheid met waardering en terugkoppeling.

Priscilla

lid MDT-jongerenpanel sinds 2022,
24 jaar

tips van jongeren!

Priscilla

lid MDT-jongerenpanel sinds 2022,
24 jaar

De momenten waarop ik kan uitblinken, zijn de momenten waarop ik waardering en enthousiasme voel voor mijn inzet. Laat je waardering blijken en geef dit terug aan de jongeren. Doe dit in het moment, maar ook door te delen wat je met de inzichten doet. Het is jammer dat we vaak na de sessie niet meer betrokken zijn bij de uitvoering, dus het is extra leuk om dan alsnog te weten hoe de inzichten gebruikt zijn

Het MDT-jongerenpanel bestaat uit 25 jongeren en wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze denken mee over beleidsprocessen en communicatiecampagnes, delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Wees oprecht
geïnteresseerd en
beloof alleen dingen die
je waar kan maken.**

Missac

**MDT-jongere sinds 2021,
29 jaar**

tips van jongeren!

Missac

MDT-jongere sinds 2021,
29 jaar

Om te zorgen dat jongeren hun stem laten horen, moet je zorgen voor een vertrouwde en veilige setting. Dat doe je vooral met oprechtheid en interesse: wees nieuwsgierig, beloof alleen dingen die je waar kan maken en luister. Dan voelen we ons serieus genomen. Elke jongere heeft een stem: het gaat er om dat je een gesprek weet te creëren waarin we die stem durven laten horen en onze goede ideeën daarin een stapje verder weet te brengen

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Geef me de ruimte om
mezelf te laten zien.**

Colin

**Lid MDT jongerenpanel, sinds 2020,
28 jaar**

tips van jongeren!

Colin

Lid MDT jongerenpanel, sinds 2020,
28 jaar

MDT heeft me erg veel gebracht. Ik heb aan veel projecten mee mogen helpen, bijzondere mensen ontmoet en mezelf kunnen uitdagen om dingen te doen die ik vroeger misschien niet had gedurfd. Er wordt altijd echt naar elkaar geluisterd: ik heb het gevoel dat er bij MDT geen vooroordelen zijn. Dat maakt het een fijne en veilige omgeving om jezelf te kunnen zijn. Jongeren komen niet altijd ergens vandaan waar dat vanzelfsprekend is. Als je wil dat jongeren de kansen aangrijpen die je biedt, net als ik dat deed, moet je ze een veilige omgeving bieden waarin ze die kansen durven pakken.

Het MDT-jongerenpanel bestaat uit 25 jongeren en wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze denken mee over beleidsprocessen en communicatiecampagnes, delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Zorg ervoor dat je een
luisterend oor bent.**

Ranija

**MDT-jongerenpanellid sinds 2024,
19 jaar**

tips van jongeren!

Ranija

MDT-jongerenpanellid sinds 2024,
19 jaar

Als je tijd vraagt van jongeren, zorg er dan voor dat je ook echt een luisterend oor voor ze bent. Geef aandacht aan de ervaring om de sessie heen, vooral als het een gevoelig onderwerp is. Check bijvoorbeeld of de jongeren het goed vinden dat je hun inzichten vastlegt. Maak duidelijk wat je van jongeren wilt en besteed aandacht aan hoe je ze behandelt. Denk aan het verzorgen van een leuke locatie voor de sessie, een beloning voor de bijdrage van jongeren, en wat je uitstraalt met je lichaamstaal. Vind je het spannend om voor de eerste keer met jongeren te werken? Werk dan samen met bijvoorbeeld een jongerenwerker!

Het MDT-jongerenpanel bestaat uit 25 jongeren en wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze denken mee over beleidsprocessen en communicatiecampagnes, delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Alleen als je iets
vraagt, dan weet je het
antwoord echt zeker.**

Akram

**lid MDT-jongerenpanel, sinds 2023,
21 jaar**

tips van jongeren!

Akram

lid MDT-jongerenpanel, sinds 2023,
21 jaar

Heel vaak denken mensen dat jongeren bepaalde onderwerpen niet interessant of leuk vinden. Er worden vaak aannames gedaan over wat jongeren ergens van vinden, of wel of niet kunnen. Maar jongeren kunnen heel goed hun eigen keuzes maken, hun grenzen aangeven en hun stem laten horen. En ze hebben superveel verschillende interesses. Dus ik denk dat het uitgangspunt altijd moet zijn om jongeren te betrekken en je eigen aannames te checken.

Het MDT-jongerenpanel bestaat uit 25 jongeren en wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze denken mee over beleidsprocessen en communicatiecampagnes, delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT.

**NEXT
LEVEL**

tips van jongeren!

**Laat het proces
beginnen bij de
mensen waar je
het voor doet.**

tips van MDT-collega's

Wat vinden de mensen om wie het draait belangrijk? Het is verleidelijk om met een uitgedacht vraagstuk aan te komen zetten. Keer het eens om: laat de doelgroep zelf eerst aangeven waar ze over mee willen denken, en richt daar je verdere participatieproces vervolgens op in. Dan ben je echt bottom-up bezig!

Schoutje

Werkt als beleidsmedewerker bij MDT sinds 2021

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

**Maak het een
waardevolle
ervaring voor
jongeren en jezelf.**

tips van MDT-collega's

Als je besluit jongeren mee te laten doen, vraag je tijd en inzet van ze. Maar: what's in it for them? Die inzet in je project kan een kans zijn voor de jongeren: om een nieuw netwerk op te bouwen, te onderzoeken, om nieuwe dingen te leren. Dat maakt het werk zo leuk: dat je ziet hoe jongeren zich ontwikkelen. Participatie is een two way street!

Felisha

Werkte als beleidsmedewerker voor MDT tussen 2018 en 2023.

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

Vergeet de gevoelslaag niet.

tips van MDT-collega's

Als je sessies organiseert in je participatieproces worden er niet alleen perspectieven en inzichten gedeeld, maar ook gevoelens. Die emotionele laag is moeilijk te vangen in verslagen, maar minstens zo belangrijk om over te brengen tussen verschillende deelnemende groepen. Zorg voor een goede mix van deelnemers in je sessies, van beleidsmedewerker tot jongeren, zodat ze elkaars perspectieven en emoties kunnen ervaren. Dit leidt tot meer begrip voor elkaar.

Koen

Werkt als sociaal ontwerper voor MDT sinds 2021

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

**Zien partijen
beren op de weg?**

**Laat ze die dan
zelf vangen!**

tips van MDT-collega's

Bij de start van MDT was er behoorlijk wat kritiek op het programma. Organisaties uit het onderwijs waren teleurgesteld dat het budget uit het onderwijs kwam en vakbonden waren bang dat MDT'ers voor stageverdringing zouden zorgen. Daar gingen we op de MDT-manier mee om: omdat het MDT-concept nog helemaal niet bepaald was, nodigden we juist de kritische organisaties uit om mee te denken en oplossingen te vinden voor de problemen die ze zelf aandroegen. Goede oplossingen werden overgenomen in het ontwerp. Als het organisaties zelf niet lukte om met een oplossing te komen, dan snapten ze vaak beter waarom bepaalde ontwerpkeuzes gemaakt waren en konden ze zich hierin vinden.

Folmer

werkte als directeur van Nationale Jeugdraad (NJR) in de opstartfase van MDT en werkte later als expert bij MDT tot 2024.

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

Heb lef!

**En maak
een actieplan.**

tips van MDT-collega's

Ik werk zowel binnen het onderwijs als voor MDT. Het onderwijs is een uiterst dynamische werkomgeving. Om in een samenwerking met scholen duidelijke afspraken te maken, moet je snel schakelen om doelen te concretiseren. Het helpt dan om met elkaar samen het proces en de uitkomsten vast te leggen en ze visueel en tastbaar te maken. Zo maak je samen zichtbaar hoe succes in zo'n samenwerking eruitziet. Vertrouwen in elkaar is heel belangrijk. In co-creatie heb je het nodig om dingen los te kunnen laten en erop te vertrouwen dat we samen de goede dingen doen om de student optimaal te bedienen. Dat vergt een hoop lef, maar zo maken we wel snel de juiste stappen!

Mijiza

**Werkt als combi-baner bij MDT
sinds februari 2024**

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

Bouw persoonlijke relaties met de mensen in je netwerk.

tips van MDT-collega's

Toen de coronapandemie net uitbrak, waren veel overheidsorganisaties handelingsverlegen. Maar niet MDT. Vanuit het netwerk aan MDT-organisaties kregen we al snel signalen dat organisaties kansen zagen om jongeren te helpen die dat op dat moment heel hard nodig hadden. In een hele korte periode is er destijds met ZonMw een lean and mean subsidieregeling opgetuigd, waardoor organisaties in no-time aan de slag konden. Deze enorme snelheid van handelen was nooit mogelijk geweest zonder de persoonlijke relaties die leden van het MDT-team hadden met uitvoerders in het netwerk en bij de subsidieverstrekker.

Nilco

Werkte als externe adviseur aan MDT tussen 2018 en 2024

**NEXT
LEVEL**

tips van MDT-collega's!

Praktijkonderzoekers

Jongeren en professionals uit het MDT-netwerk werken als gelijkwaardige collega's samen in de rol van praktijkonderzoekers

Best practices

praktijkonderzoekers

Jongeren die zelf een MDT hebben gedaan en professionals uit het MDT-netwerk gaan als praktijkonderzoekers voor het MDT-prooflabel langs bij MDT-organisaties. Ze gaan in gesprek met directieleden, projectleiders, jongerenbegeleiders, samenwerkingspartners en jongeren en krijgen op deze manier inzicht in de kwaliteit van de MDT-organisatie. Deze informatie gebruiken ze om bij organisaties een spiegel voor te houden en organisaties te stimuleren om zich verder door te blijven ontwikkelen. Tijdens deze gesprekken hebben de jongeren een leidende rol, waarbij professionals als vangnet dienen wanneer ondersteuning nodig is.

Zelf aan de slag

Gelijkwaardigheid betekent dat professionals een stap opzij doen van hun natuurlijke rol en de jongeren een stap naar voren. Creëer een omgeving waar ruimte is om fouten te maken en waar jongeren vertrouwen, eigenaarschap en groei ervaren en succeservaringen op doen.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Proeftuinen

Leren door te doen tijdens de proeftuinen.

Best practices

Proeftuinen

In de beginfase van MDT was nog niet duidelijk hoe een MDT-traject eruit zou zien. In de eerste focusgroepen werden belangrijke uitgangspunten en kernwaarden vastgesteld. Met die kaders op zak hebben pioniers verspreid door het hele land proeftuinen opgezet om van te kunnen leren. Door het uit te proberen kwamen we er gaandeweg achter wat wel en niet werkte en wat de meerwaarde van een MDT-traject is. Vanaf het begin af aan zijn jongeren in dit ontwikkelproces betrokken: van de eerste focusgroep tot het beoordelen van de eerste echte MDT-projecten.

Zelf aan de slag

Je kan beleid of een project tot in de puntjes aan de tekentafel uitdenken, maar de echte waarde laat zichzelf in de praktijk zien. Geef dus voldoende ruimte, stel de kaders op en probeer een beleid of project eens als een lerend experiment uit!

**NEXT
LEVEL**

Best practices

De Landelijke Netwerkdag

**Een dag vol waardevolle uitwisseling, ontworpen
met partners en jongeren uit het netwerk.**

Best practices

De Landelijke Netwerkdag

De MDT Landelijke Netwerkdag is een feestelijke dag om kennis en ervaringen uit te wisselen en het onderlinge netwerk te versterken. Dit doen we door co-creatiesessies te faciliteren en samen na te denken over het programma en de invulling daarvan. Het resultaat is een interactief programma dat inspirerend is voor alle aanwezigen. In de laatste editie waren er een marktplaats, verschillende kennissessies, Think Tanks, maar was er ook de mogelijkheid om je professionele soulmate te vinden op het MDT-plein.

Zelf aan de slag

Laat de deelnemers meedenken over de invulling van je netwerkdag of ander evenement! Zo zorg je ervoor dat de dag zo goed mogelijk aansluit bij de wensen en behoeften, en dat iedereen er het maximale uit kan halen.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Samenstelling kernteam

Alle perspectieven in je team!

Best practices

Samenstelling kernteam

Het landelijke MDT-team is divers en bestaat uit rijksambtenaren, jongeren, maatschappelijke organisaties, ontwerp bureaus, subsidieverstrekkers, onderzoekers en externe deskundigen. Ze werken gelijkwaardig samen aan de ontwikkeling van MDT. Vanaf het begin praten jongeren en andere stakeholders mee en spelen ze een leidende rol bij het uitwerken van plannen. Dit geeft hen eigenaarschap en het zorgt ervoor dat het programma aansluit op hun leefwereld. Het directe contact met de praktijk versnelt de uitwerking en zorgt ervoor dat je continu feedback krijgt vanuit het uitvoeringsperspectief. Daarnaast blijft het belangrijk ook altijd weer nieuwe perspectieven te betrekken op andere manieren.

Zelf aan de slag

Bespreek in jouw team hoe je de perspectieven van stakeholders als basis voor beleid kunt gebruiken. Overweeg praktijkervaring bij het invullen van vacatures en kijk hoe je doelgroep onderdeel van je organisatie kan worden.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Flitspeilingen

Razendsnel inzichten valideren in je netwerk.

Best practices

Flitspeilingen

Via een database met contactgegevens van ons netwerk kunnen we snel behoeftenuitvragen uitzetten. Deelnemers reageren via een online chat en beantwoorden vragen over diverse beleidsonderwerpen. MDT is snel gegroeid tot een groot netwerk. Aanvankelijk bereikten we iedereen via persoonlijk contact en evenementen, maar naarmate het netwerk groeide, hielpen flitspeilingen ons om laagdrempelig in contact te blijven en signalen op te vangen. Je bereikt hiermee snel een grote groep. Flitspeilingen zijn een waardevolle aanvulling op kwalitatieve methoden zoals diepte-interviews en co-creatiesessies. Hierdoor kunnen we aannames en inzichten snel valideren bij een groot deel van het MDT-netwerk.

Zelf aan de slag

Maak een database van contactgegevens van je netwerkpartners. Zoek naar manieren om structureel en laagdrempelig in contact te blijven, bijvoorbeeld via flitspeilingen.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Regiofacilitators

“Dichterbij de regio!”

Best practices

Regiofacilitators

MDT is een netwerk dat onder andere samenkomt in regionale samenwerkingsverbanden. De vorm van deze regionale samenwerkingen is ontwikkeld door MDT-organisaties tijdens een zogenoemde 'beslisdag'. De organisaties bepaalden daarbij zelf in welke regio-indeling zij gingen samenwerken en wat het profiel is van de regiofacilitator die voor hun regio aan de slag gaat. Een regiofacilitator is in dienst is om de samenwerkingsverbanden tussen scholen, gemeenten en andere partijen binnen de regio te versterken. De regiofacilitators zijn vervolgens ook voorgedragen door de organisaties uit de regio zelf. Door de regionale samenwerkingsverbanden door het netwerk zelf vorm te laten geven en voor te dragen, ontstaat er een sterk gevoel van eigenaarschap.

Zelf aan de slag

Bepaal welke besluiten je zelf neemt en welke je aan uitvoerders overlaat. Denk na binnen welke kaders de uitvoerders zelf besluiten kunnen nemen en monitor aan de hand van duidelijke kwaliteitscriteria.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Jongerenpanel

Jongerenparticipatie zit in het DNA van MDT!

Best practices

Jongerenpanel

Het MDT-jongerenpanel is een groep van 25 diverse jongeren. Dit panel wordt bij zoveel mogelijk aspecten van MDT betrokken. Ze delen hun ervaringen – onder meer met bewindspersonen, gemeenten en scholen – en denken mee over beleidsprocessen, communicatiecampagnes en verzorgen presentaties aan (potentiële) partners van MDT. Ook kunnen zij aanvullende (betaalde) rollen vervullen als praktijkonderzoeker, subsidiebeoordelaar of peer educator. Deze verschillende actieve rollen zijn aantrekkelijk voor de jongeren. Er is voor veel verschillende jongeren wel iets dat ze aanspreekt om te doen of waar ze talent voor hebben. Daarnaast zorgt de diversiteit aan activiteiten dat jongeren zichzelf kunnen uitdagen om eens iets anders te proberen en blijft het werken voor het MDT-panel voor jongeren langere tijd dynamisch en uitdagend. En nog belangrijker, de actieve inzet van de jongeren zorgt voor een consequent jongerenperspectief en inhoudelijk grondige input. Hiermee hebben we jongerenparticipatie structureel in onze organisatie verankerd en zit het in het DNA van MDT.

Zelf aan de slag

Een jongerenpanel is een waardevolle manier om jongeren te betrekken in het ontwikkelen van een goed programma. Organiseer het zorgvuldig en met de juiste begeleiding zodat de jongeren en de organisatie leren van elkaar.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

Jongerenbeoordelaars

Jongeren aan het roer!

Best practices

Jongerenbeoordelaars

De subsidieaanvragen voor MDT worden beoordeeld door een onafhankelijke commissie die bestaat uit 45 leden. Van die leden zijn 21 jongerenbeoordelaars. Dit zijn jongeren die vanuit het jongerenperspectief de aanvragen beoordelen. De jongerenbeoordelaars zijn volwaardig en gelijkwaardig lid binnen de commissie en beoordelen op basis van het volledige beoordelingskader. Belangrijke aspecten van het beoordelingskader zijn jongerenparticipatie en jongerenbegeleiding, en daarbij is de blik van jongeren extra waardevol. De beoordelingscommissie is daarin een heel belangrijk filter, dus het is een logische plek om jongeren een substantiële rol geven. MDT is het enige programma binnen DUS-i (subsidie uitvoerder van VWS en OCW) waarbij jongerenbeoordelaars op deze manier volwaardig lid zijn van de beoordelingscommissie.

Zelf aan de slag

Heb je een subsidieregeling die van toepassing is op jongeren? Overweeg om hen onderdeel te maken van de beoordelingscommissie. Laat ze bijvoorbeeld enerzijds hun kennis en (professionele) ervaring inzetten, en laat ze anderzijds met een specifieke blik naar de jongerenaspecten kijken, zoals jongerenparticipatie en -begeleiding.

**NEXT
LEVEL**

Best practices

ENERGIE

Waar loop jij, als deelnemer aan een participatieproces, echt op leeg?

Pittige participatievragen

ENERGIE

Als deelnemer aan een participatieproces zijn er veel dingen waar je mee te maken krijgt, van inhoud tot aan de randvoorwaarden. Wat zorgt ervoor dat het een waardevol, en ook een leuk proces is? Zou je zelf met plezier meedoen aan je eigen proces? Doe een volledige doorloop, zo realistisch mogelijk, met een van je collega's om te checken of je overal aan hebt gedacht. Stel je de juiste vragen en gebruik je de juiste werkvormen? En zijn alle randvoorwaarden in orde zoals de planning, materialen (heeft iedereen pen en papier?), lunch en voldoende voorkennis bij de deelnemers?

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

VERWACHTINGEN

**Heb jij wel eens iets
beloofd dat je niet
kon waarmaken?**

Pittige participatievragen

VERWACHTINGEN

Tijdens een participatieproces vraag je veel input van mensen, maar kun je daar ook echt iets mee doen? Voorkom dat je uitspraken doet die je niet waar kunt maken en wees transparant als je zelf het antwoord nog niet hebt. Beloof je niks wat je niet waar kunt maken?

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

REPRESENTATIEF

**Welke stemmen nodig
je (stiekem) liever niet
uit aan tafel?**

Pittige participatievragen

REPRESENTATIEF

Het is belangrijk om een representatieve groep van je stakeholders aan tafel te hebben. Dit betekent ook dat je deelnemers aan tafel kunt hebben die echt een alternatief geluid laten horen. Dat draagt niet altijd bij aan de snelheid van het participatieproces of kan ervoor zorgen dat de uitkomst afwijkt van wat je voor ogen had. En toch kan juist dat geluid zorgen voor nieuwe en waardevolle inzichten.

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

BLINDE VLEKKEN

Weet je zeker dat je geen blinde vlekken hebt?

Pittige participatievragen

BLINDE VLEKKEN

Soms zie je dingen over het hoofd of doe je onbewust (of juist bewust) aannames in je participatieproces. Vraag daarom regelmatig feedback aan een neutrale collega of bij een potentiële deelnemer. Als je eerder een participatieproces hebt georganiseerd helpt het ook om feedback te vragen aan oud-deelnemers!

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

EMOTIE

**Wat ga je uit de
weg omdat het je
kwetsbaar maakt?**

Pittige participatievragen

EMOTIE

Participatieprocessen gaan vaak over (inhoudelijke) veranderingen en daar komen emoties bij kijken. Die emoties zijn minstens net zo belangrijk in het proces als de inhoudelijke inzichten. Durf emotie en kwetsbaarheid toe te laten. Hier zit vaak de sleutel tot een oplossing of inzicht.

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

DOELGERICHT

**Is er nog ruimte
voor participatie,
of is eigenlijk alles
al besloten?**

Pittige participatievragen

DOELGERICHT

Participatie is een middel en geen doel opzich. Een goed participatieproces biedt ruimte voor de deelnemers om actief bij te dragen aan dat uiteindelijke doel. Als er weinig ruimte is om daar nog invloed op te hebben, is het soms beter om helemaal geen participatietraject in te richten.

**NEXT
LEVEL**

Pittige participatievragen

1

We hebben alle perspectieven aan tafel

Uitgangspunten

We hebben alle perspectieven aan tafel

We hebben alle perspectieven aan tafel
Voor goede participatie is het essentieel dat alle belangen die er spelen vertegenwoordigd zijn. We zorgen ervoor dat we deelnemers uitnodigen binnen de doelgroepen en stakeholders die geraakt worden door het beleid of project.

Om een diverse deelnemersgroep te bereiken, spannen we ons extra in om groepen te betrekken die lastiger te bereiken zijn, niet vanzelfsprekend iets van zich laten horen of een tegengeluid vertegenwoordigen.

Zo zorgen we voor een representatief en divers geluid.

**Next
Level**

Uitgangspunten

2

De invloed van de deelnemers is duidelijk

Uitgangspunten

De invloed van de deelnemers is duidelijk

De invloed van de deelnemers is duidelijk. We streven naar gelijkwaardige samenwerking. In onze participatieprocessen hebben de deelnemers invloed op de uitkomst of op onderdelen daarvan.

Bij participatie kun je deelnemers mee laten denken, mee laten doen of mee laten beslissen. Het is belangrijk om de mate van invloed die deelnemers hebben vooraf te bepalen en aan de start van elk participatieproces duidelijk te communiceren. Deelnemers weten waarover meegedacht, gedaan of besloten kan worden, en ook waar dit niet mogelijk is. Hoe meer invloed, hoe meer eigenaarschap er wordt ervaren.

Zo scheppen we heldere verwachtingen voor de deelnemers en onszelf.

Next Level

Uitgangspunten

3

Het proces is toegankelijk

Uitgangspunten

Het proces is toegankelijk

We faciliteren een proces dat past bij de leefwereld van de deelnemers. We bedenken vooraf welke participatievormen passen bij de deelnemers: online of fysiek, eenmalig of vaker, overdag of juist in de avond. We communiceren toegankelijk en helder en delen weloverwogen belangrijke informatie.

Zo zorgen we ervoor dat iedereen zich echt uitgenodigd voelt en mee kan doen.

**Next
Level**

Uitgangspunten

4

Deelnemers staan in hun kracht

Uitgangspunten

Deelnemers staan in hun kracht

Deelnemers staan in hun kracht
De stem van iedere deelnemer is belangrijk. Wij zorgen ervoor dat iedereen vanuit hun eigen kracht mee kan doen. We erkennen dat er verschillende machtsposities en persoonlijkheden in een groep aanwezig zijn. Sommige mensen spreken zich sneller uit dan anderen, anderzijds zijn er mensen die structureel minder ruimte innemen in een gesprek. Het is aan ons om hier op de juiste manier mee om te gaan, door dit zichtbaar te maken of specifieke werkvormen te kiezen.

Zo kan iedereen vanuit diens expertise op een gelijkwaardige manier input leveren.

**NEXT
LEVEL**

Uitgangspunten

5

**Er vindt
uitwisseling van
perspectieven
plaats**

Uitgangspunten

Er vindt uitwisseling van perspectieven plaats

Er vindt uitwisseling van perspectieven plaats Niemand heeft een monopolie op de waarheid. Iedereen spreekt vanuit diens eigen beleving van de waarheid en deze respecteren we. Daar maken we ruimte voor, zodat er uitwisseling plaats kan vinden tussen verschillende perspectieven. Door verschillende perspectieven bij elkaar te brengen leren we van elkaar en komen we tot nieuwe inzichten. We gebruiken werkvormen die aansluiten bij de verschillende deelnemers, die uitwisseling bevorderen en waarin we gelijkwaardigheid aan tafel stimuleren.

Zo zorgen we voor breed gedragen resultaten en meer begrip bij de deelnemers voor elkaars standpunten.

**NEXT
LEVEL**

Uitgangspunten

6

De verwachtingen zijn helder

Uitgangspunten

De verwachtingen zijn helder

We zijn open over de (tussentijdse) uitkomsten en beslissingen van het participatietraject. We laten zien wat we doen met de inbreng van de deelnemers en koppelen terug welke definitieve keuzes er zijn gemaakt. De rol van de deelnemers in het proces is helder. We geven aan wat we van hen verwachten en maken duidelijk wat zij van ons kunnen verwachten. De deelnemers geven ons hun tijd en aandacht, het is onze verantwoordelijkheid om inzicht te geven in het verloop van het proces.

Zo houden we de verwachtingen helder en versterken we de samenwerking

**NEXT
LEVEL**

Uitgangspunten

